

September 2012

Nu også i en skov nær dig?

Af Jordbrugsteknolog Sofie Hyldgaard

Ved indførelsen af det nye lovgrundlag for husdyrgodkendelser i april 2011 blev betegnelsen "ammoniakfølsomme skove" også indført i sagsbehandlingen af miljøgodkendelser og anmeldeordninger. Siden 2011 er vi langsomt blevet mere og mere bevidste om betydningen af disse skove, set i forhold til husdyrbedrifternes fremtidige muligheder og udvidelsesplaner. Betydningen er stor! Har man en ammoniakfølsom skov nærmere end 100 m fra sin bedrift, kan man for eksempel ikke lave en anmeldelse efter §19f – "Fulde stalde". Ligeledes er der krav om afstand til skoven på 300 m ved en anmeldelse om etablering af gyllebeholder eller ny stald i forbindelse med opfyldelse af velfærdskravet.

Ved en miljøgodkendelse har afstanden til skoven også alt at sige, da udgangspunktet siger maksimalt 1 kg mer-deposition af ammoniak på området/ha/år! Vi er i SRVest stødt på flere sager, hvor skoven har været af afgørende betydning for bedriftens miljøgodkendelse og herunder krav til ammoniakreducerende virkemidler. I disse sager har Kommunen været ude og besigtige skoven, hvorefter der er fastsat en tålegrænse for skovområdet ud fra flere kriterier, herunder bl.a. skovens alder, størrelse og forekomsten af beskyttede dyr og planter.

At få fastlagt skovens tilstand nær bedriften kan derfor være vigtig viden til fremtidige overvejelser og strategi.

Har du en skov nær dig – tjek da "Potentiel ammoniakfølsom skov" på arealinfo.dk i dit område, eller ring til miljøgruppen på tlf. 7015 1200.

Tips og tricks til foderladen

Af Agronom Bjarne Knudsen

Som hjemmeblander er du selv både produkt-, kvalitets- og indkøbschef for din foderproduktion.

Det er dit ansvar at sikre sunde råvarer og at fremstille et korrekt sammensat foder som grundlag for en optimal svineproduktion. Tre vigtige fokusområder i foderladen er:

Kontrol af blandesikkerhed

Overforsyning med råvarer koster penge uden ekstra gevinst i stalden, og underforsyning koster i form af produktionstab. En god og nem metode til tjek af blandesikkerheden er anvendelse af silokontrollen.

Korrekt opblanding af foder

En god opblanding kræver bl.a. følgende:

- Tilstrækkelig blandetid efter sidste komponentindtag
- Så ens partikelstørrelse som muligt
- Ved tørfoder tilsættes fedt i en lille vifte ved lav hastighed
- Ved vådfoder tilsættes fedt som anden komponent efter vand/valle. Fedtet sprøjtes ned i vandet med en tynd stråle under højt tryk og kraftig omrøring
- Minimerer risikoen for overslæb ved fælles transport af komponenter

God hygiejne i foderladen og i stalden

Få lavet en rengøringsplan, hvor tingene sættes i system.

Rengøringsbehovet varierer, men tabellen giver et fornuftigt bud på, hvor ofte det burde foretages. Vi kan hjælpe med at tilføje billeder til skemaet, som præcis viser, hvor og hvordan der skal rengøres.

	Ugentlig	Hver 2. uge	Månedsvís	Kvartalsvís	Hver 6. måned	Årligt	Bemærkning
Udendørs siloer				x			Mandeluge så inspektion er mulig
Mølle				x			
Dysefilter			x				Et ekstra sæt at skifte med, mens det andet vaskes
Transportudstyr før møllen					x		
Transportudstyr efter møllen		x					
Tørfoderblander incl. nedfaldsrør		x					Nedfaldsrør m. snaplås
Mineralpåslag				x			Afdæk evt. påslaget med en plade
Fiskemelspåslag				x			Afdæk evt. påslaget med en plade
Fedtanlæg						x	Mandeluge så inspektion er mulig
Færdigvaresiloer		x					Mandeluge så inspektion er mulig
Vådfodertank	x						
Nedfaldsrør til vådfodertank		x					Nedfaldsrør m. snaplås. Ekstra sæt at skifte med
Brugt vandstank / vandtank	x						Mandeluge så inspektion er mulig
Stenfælde			x				

Læs mere om emnet i Hyologisk august 2012 eller kontakt Svinerådgivning Vest | Fodergruppen.

Håndtering af grise med brok i stalden

Af Jordbrugsteknolog Henrik Bech Pedersen

Brokgrise har igennem det sidste års tid været årsag til flere overtrædelser på krydsoverensstemmelse og udløst flere påbud i de besætninger, Veterinærkontrollen har besøgt.

Det skyldes imidlertid ikke, at der ses væsentligt flere brokgrise rundt om i besætningerne, men at man fra myndighedside i højere grad de sidste år er begyndt at læne sig op ad udtalelser fra Det Veterinære Sundhedsråd, hvor anbefalingen på brok lyder:

Store brok (over ca. 15 cm)

- Grise, hvor broklidelsen medfører dårligt almenbefindende, væksthæmning eller tydelig bevægelseshæmning, skal aflives straks
- Grise med store brok kræver ekstra opmærksomhed og påpasselighed fra staldpersonalets side ved det **daglige tilsyn af det enkelte dyr**
- Såfremt det vurderes, at et stort brok hos en gris ikke er af en sådan karakter, at dyret skal aflives/slægtes straks, skal dyret anbringes i **sygesti med et tykt lag strøelse**, da det er stærkt udsat for stifællers bid, tråd, puf og stød, ligesom der er stor risiko for sårdannelse på broksækken

Aflivning af grise uanset størrelse på brokpose hvis:

- Grisen er utrivelig
- Grisen er gangbesværet
- Der er sår på brokposen

Opstaldning i sygesti med tykt lag blødt strøelse hvis:

- Grisens brokpose overstiger 15 cm
- Mindre grise med store brok, set i forhold til kroppens størrelse

Opsamling i alm. stier med reduceret belægning hvis:

- Grisens brokpose vurderes til at være imellem 5 – 15 cm og uden skader eller gener for grisen

Mindre brok (5 - 15 cm) hvor grisen er velbefindende, og hvor der ikke ses skader på brokposen

Det Veterinære Sundhedsråds udtalelse om **daglig ekstra opmærksomhed og påpasselighed** er kun henledt på grise med store brok på **over 15 cm**.

I staldene ved vi, at der måske går grise, der er ved at udvikle større brok. Vi ved også, at det er svært ved den daglige inspektion at komme rundt og tjekke samtlige opstaldede brokgrise under bugen, hvis de går spredt blandt andre grise i hele produktionsanlægget. Det medfører, at man af og til opdager skader mv. for sent på disse grise, når de er opstaldet blandt andre grise.

Jeg vil opfordre til, at man i besætningerne også indarbejder rutiner omkring opstaldning af grise med mindre brok på under 15 cm. Disse grise kan med fordel samles i almindelige stier,

men med lidt lavere belægning. Det giver mulighed for at være ekstra opmærksom på de grise, der er i risikogruppen for at udvikle store brok, slidsår eller afsnøring af tarmsættet.

Er du i tvivl om dine stalde holder til en kontrol, kontakt Henrik Bech Pedersen, Svinerådgivning Vest på tlf.: 7015 1200. Henrik Bech Pedersen sidder i den landsdækkende KO-gruppe, hvor man sammen med jurister fra Skejby og konsulenter fra VSP indsamler sager og erfaringer fra hele landet og herved har mulighed for at sammenholde og kalibrere sager til gavn for svineproducenterne.

Nye ERFA-grupper i SRVest – noget for dig?

Af Jordbrugsteknolog Sofie Hyldgaard

Vi udvider nu vores udbud af ERFA-grupper i SRVest til også at inkludere følgende grupper:

ERFA-ledelse:

En ERFA-gruppe for dig, der er leder/driftsansvarlig for en større bedrift med minimum 4 ansatte. I denne gruppe vil hovedfokus være på det personlige lederskab, herunder medarbejderudvikling, kommunikation og konflikthåndtering. *Mødeleder: Jan Rodenberg (tlf. 2963 6636)*

ERFA- slagtesvin (Nyetablerede):

Denne gruppe er for dig, der enten lige er startet op som selvstændig slagtesvineproducent eller alternativt er ved at omlægge din produktion fra søer til slagtesvin. Der vil bl.a. blive lagt vægt på fodring, leveringsstrategi, stalde og høj produktivitet. *Mødeleder: Bjarne Knudsen (tlf. 2033 1110)*

ERFA-Sohold (Nyetablerede):

Gruppen er for dig, der har etableret sohold indenfor de seneste 5 år. Fokus vil være på høj effektivitet med størst mulig afkast indenfor de givne rammer, herunder også arbejdstilrettelæggelse, medarbejderhåndtering og produktionsstyring. *Mødeleder: Dorthe Poulsgård (tlf. 2020 0914)*

ERFA-medhjælper:

Gruppen henvender sig til medarbejdere, der arbejder med sohold og er dansktalende. Her vil fokus hovedsageligt være på det praktiske arbejde i stalden samt forståelse af bedriften som helhed. Gruppen vil give medarbejderen sparring og inspiration til det daglige arbejde hjemme i stalden. *Mødeleder: Marianne Christiansen (tlf. 2949 6850)*

Er du eller din medarbejder interesseret i at høre mere om en eller flere af ovenstående grupper, kontakt da mødelederen direkte eller ring til kontoret på tlf. 7015 1200.

Husk at sætte **x** i kalenderen den 2/10 2012, da afholder SRVest Aktuelt Nyt – se program i næste nyhedsbrev.